ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 09.04.1992 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

147

VYHLÁŠKA
Štátnej banky česko-slovenskej
zo 16. marca 1992,
ktorou sa ustanovuje postup pri príjme zákonných peňazí a nakladanie s nimi a pri poskytovaní náhrad za necelé a poškodené bankovky a mince

Štátna banka česko-slovenská podľa § 27 písm. b) a c) zákona č. 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej ustanovuje:

Príjem zákonných peňazí

§ 1

(1) Zákonné peniaze[1]) prijímajú Štátna banka česko-slovenská, banky,[2]) pošty a ostatné právnické osoby (ďalej len „právnické osoby“) a fyzické osoby podľa týchto zásad:

a) platné česko-slovenské bankovky (ďalej len „bankovky“) prijímajú právnické a fyzické osoby bez obmedzenia,

b) platné česko-slovenské mince včítane pamätných mincí (ďalej len „mince“) prijímajú bez obmedzenia Štátna banka česko-slovenská, banky a pošty; ostatné právnické osoby a fyzické osoby môžu odmietnuť prijatie mincí nad sumu 100 Kčs a nad 10 kusov tej istej nominálnej hodnoty a prijatie pamätných mincí,

c) právnické osoby prijímajú aj zákonné peniaze opotrebované obehom, pokiaľ sa nimi platí a pokiaľ sú celé a celistvé; Štátna banka česko-slovenská, banky a pošty za rovnakých podmienok prijímajú aj zákonné peniaze poškodené inak než obehom (ďalej len „poškodené zákonné peniaze“); obehom opotrebované a poškodené zákonné peniaze sa nevydávajú späť do obehu; fyzické osoby môžu prijatie obehom opotrebovaných alebo poškodených zákonných peňazí odmietnuť.

(2) Za celé zákonné peniaze sa považujú také, ktorým nechýba žiadna ich časť, za celistvé zákonné peniaze také, ktoré tvoria súvislý a neporušený celok.

§ 2

(1) Ak dohoda medzi platiteľom a príjemcom zákonných peňazí neurčuje inak, prechádza na príjemcu ich prevzatím zodpovednosť za ich správny počet a pravosť. Príjemca však musí mať možnosť si správny počet a pravosť zákonných peňazí skontrolovať.

(2) Ak bankovky alebo mince predkladané ako zákonné peniaze sú falšované alebo pozmenené alebo vznikne také podozrenie, môžu fyzické osoby ich prijatie odmietnuť. Právnické osoby také bankovky alebo mince odoberú bez náhrady.

(3) O odobratí bankoviek alebo mincí uvedených v odseku 2 vystavia právnické osoby tomu, kto ich predložil, potvrdenie, ktoré musí obsahovať:

a) meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia toho, kto bankovky alebo mince predložil, a adresu miesta jeho trvalého, prípadne prechodného alebo krátkodobého pobytu na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky; ak je platiteľom právnická osoba, tiež jej názov a sídlo,

b) druh a číslo preukazu, podľa ktorého sa zisťovala totožnosť toho, kto bankovky alebo mince predložil,

c) druh a nominálnu hodnotu bankovky a jej sériu a číslo alebo nominálnu hodnotu a letopočet razby mince,

d) názov a sídlo právnickej osoby, ktorá bankovky alebo mince odobrala.

(4) Odobrané bankovky alebo mince vložia právnické osoby v prítomnosti toho, kto ich predložil, spolu s kópiou potvrdenia o ich odobratí do obálky alebo iného vhodného obalu, ktorý zabezpečia pred neoprávneným otvorením lepiacou páskou. Osoba, ktorá odobraté bankovky alebo mince predložila, potvrdzí svoju prítomnosť pri ich uložení do obalu vlastnoručnými podpismi cez lepiacu pásku; svoje podpisy cez lepiacu pásku urobí aj osoba, ktorá bankovky alebo mince odobrala. Takto uložené odobraté bankovky alebo mince zašlú právnické osoby na odborné posúdenie Štátnej banke česko-slovenskej.

(5) Odobratie bankoviek alebo mincí uvedených v odseku 2 sa bezodkladne oznámi orgánom polície alebo prokuratúry.

(6) Ak Štátna banka česko-slovenská zistí, že bankovky alebo mince odobraté podľa odseku 2 sú pravé, vráti ich bez meškania tomu, komu sa odobrali.

(7) Rovnako sa postupuje, ak sa zistia falšované alebo pozmenené bankovky alebo mince cudzej meny[3]) alebo ak vznikne také podozrenie.

§ 3
Výmena zákonných peňazí za zákonné peniaze iných nominálnych hodnôt

Výmenu zákonných peňazí určitých nominálnych hodnôt za zákonné peniaze iných nominálnych hodnôt vykonáva Štátna banka česko-slovenská a banky bezodplatne; podľa stavu svojich hotovostí a prevádzkových podmienok vykonávajú takú výmenu zákonných peňazí aj pošty.

§ 4
Balenie zákonných peňazí

(1) Pri odovzdávaní zákonných peňazí medzi právnickými osobami a medzi právnickými a fyzickými osobami navzájom roztriedi platiteľ zákonné peniaze podľa ich jednotlivých nominálnych hodnôt. Bankovky tej istej nominálnej hodnoty vkladá platiteľ po 100 kusoch do balíčkov, ktoré prepáskuje. Do balíčkov sa bankovky vkladajú uhladené a urovnávajú sa podľa strán a smeru tlače. Desať plných balíčkov bankoviek tej istej nominálnej hodnoty tvorí zväzok bankoviek. Mince tej istej nominálnej hodnoty vkladá platiteľ po 100 kusoch do sáčkov alebo ich balí po 50 kusoch do zvitkov. Dohoda medzi platiteľom a príjemcom môže určiť iný počet kusov mincí v sáčkoch alebo zvitkoch.

(2) Pásky, ktorými sú opatrené balíčky bankoviek, a sáčky alebo zvitky s mincami sa označujú počtom vložených kusov, ich nominálnou hodnotou a úhrnou sumou; pokiaľ je platiteľom právnická osoba označujú sa aj jej názvom a sídlom.

(3) Pokiaľ sa pri odovzdávaní zákonných peňazí medzi právnickými osobami odovzdávajú oddelene zákonné peniaze opotrebované obehom, prípadne poškodené, označujú sa balíčky opotrebovaných bankoviek a sáčky alebo zvitky opotrebovaných mincí textom „Neupotrebiteľné peniaze“ alebo veľkým výrazným písmenom „N“. Poškodené zákonné peniaze, pokiaľ sú celé, sa vkladajú do balíčkov, sáčkov alebo zvitkov zákoných peňazí opotrebovaných obehom.

Poskytovanie náhrad za necelé a poškodené bankovky a mince

§ 5

(1) Poškodené bankovky a mince vydané Štátnou bankou česko-slovenskou, ak sú celé, vymieňajú Štátna banka česko-slovenská, banky a pošty v ich plnej nominálnej hodnote bez akýchkoľvek zrážok.

(2) Vymieňajú sa iba také poškodené bankovky a mince, pri ktorých nie sú pochybnosti o ich pravosti. Ak banka alebo pošta má o pravosti bankoviek alebo mincí pochybnosti, postupuje sa primerane podľa § 2 ods. 2 až 5.

(3) Výmenu bankoviek alebo mincí, ktorých obrazec alebo reliéf je nečitateľný, deformovaný alebo prederavený,[4]) môžu banky a pošty odmietnuť.

(4) Ak sú bez náhrady odobraté bankovky, ktoré boli popísané, pomaľované, pretlačené, potlačené, perforované alebo ktoré boli ušpinené farbou, lepidlom alebo iným podobným materiálom,[5]) vystaví sa platiteľovi potvrdenie o ich odobratí a zašlú sa na posúdenie Štátnej banke česko-slovenskej.

§ 6

(1) Ak je na výmenu alebo na vymeranie náhrady predložená bankovka zložená z viacerých častí, posudzuje sa ako celok iba vtedy, ak nie sú pochybnosti o tom, že jednotlivé časti patria k sebe, napríklad podľa série a poradového čísla, podľa tvaru v mieste roztrhnutia; pri pochybnostiach sa každá predkladaná časť posudzuje samostatne.

(2) Náhradu za necelé bankovky poskytujú Štátna banka česko-slovenská a banky podľa veľkosti plochy predloženého zvyšku.

(3) Veľkosť plochy bankoviek sa určuje podľa mriežok, ktoré rozdeľujú plochu bankovky na 100 rovnakých políčok. Do plochy zvyšku bankovky sa započítavajú políčka, ktoré zvyšok bankovky zakrýva viac ako z polovice.

(4) Náhrada sa poskytuje vo výške:

a) nominálnej hodnoty bankovky, ak je predložený zvyšok väčší ako tri štvrtiny pôvodnej plochy bankovky,

b) jednej polovice nominálnej hodnoty bankovky, ak predložený zvyšok predstavuje polovicu až tri štvrtiny pôvodnej plochy bankovky,

c) jednej štvrtiny nominálnej hodnoty bankovky, ak predložený zvyšok predstavuje najmenej štvrtinu a menej ako polovicu pôvodnej plochy bankovky.

(4) Za zvyšok bankovky menší ako štvrtina pôvodnej plochy sa náhrada neposkytuje.

(6) Banky zasielajú necelé bankovky, za ktoré vymerali náhradu, Štátnej banke česko-slovenskej, ktorá im sumy poskytnuté podľa odseku 3 uhradí.

(7) Na základe písomnej dohody so Štátnou bankou česko-slovenskou môže poskytovať náhradu za necelé bankovky aj iná právnická osoba než banka.

§ 7

(1) Poškodené bankovky alebo mince, ktoré banky alebo pošty odmietli v súlade s § 5 ods. 3 vymeniť, a bankovky, ktoré nebolo možné vzhľadom na charakter ich poškodenia vymeniť podľa § 5 ods. 1, ani za ne vymerať náhradu podľa § 6 ods. 2 až 4, napríklad zuhoľnatené, zotleté bankovky, bankovky rozpadnuté na drobné časti, môžu právnické alebo fyzické osoby zaslať Štátnej banke česko-slovenskej so žiadosťou o posúdenie a poskytnutie náhrady. V žiadosti sa uvedie, akým spôsobom k poškodeniu došlo, a zásielka sa označí textom „Poškodené peniaze“.

(2) O poskytnutie náhrady môžu Štátnu banku česko-slovenskú požiadať i právnické alebo fyzické osoby, ktorým sa bez náhrady odobrali bankovky podľa § 5 ods. 4. V žiadosti o poskytnutie náhrady sa uvedie, ako k poškodeniu bankovky došlo.

(3) Štátna banka česko-slovenská môže v odôvodnených prípadoch na žiadosť právnickej alebo fyzickej osoby vymerať a poskytnúť náhradu za poškodené bankovky iným spôsobom a v inej výške, ako ustanovuje § 6 ods. 2 až 5. Takto poskytnutá náhrada nesmie byť nižšia ako náhrada vymeraná podľa § 6 ods. 4.

Záverečné ustanovenia

§ 8

Zrušuje sa vyhláška Štátnej banky československej č. 155/1989 Zb. o obehu zákonných peňazí a poskytovaní náhrady za poškodené peniaze.

§ 9

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Guvernér: Ing. Tošovský v. r.

1) § 21 ods. 1 zákona č. 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej.

2) Zákon č. 21/1992 Zb. o bankách.

3) § 26 zákona č. 22/1992 Zb.

4) § 22 ods. 2 zákona č. 22/1992 Zb.

5) § 22 ods. 3 zákona č. 22/1992 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.